1e Bestuursrapportage

2021

gemeente Grave

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Financiële samenvatting 5
Programma 1 Dienstverlening, veiligheid en bestuur 7
Programma 2 Openbare ruimte, recreatie en toerisme 9
Programma 3 Bouwen, wonen en milieu 11
Programma 4 Kind, cultuur en sport 15
Programma 5 Maatschappelijke zaken 17
Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien 21
Ombuigingen 22
Bijlage 1: Kleine afwijkingen en technische mutaties 25
Bijlage 2: Investeringen 26
Bijlage 3: Corona 27

Inleiding

Hierbij bieden wij de eerste bestuursrapportage in 2021 aan. Deze beslaat de periode januari tot en met maart van het lopende jaar. In de tabel op pagina vier wordt het financiële verloop in 2021 geschetst. Rekening houdend met de vastgestelde begroting 2021, inclusief amendementen en raadsbesluiten, was er sprake van een saldo van afgerond € 1.040.000 (nadelig). Het resultaat van deze eerste Bestuursrapportage is afgerond € 76.000 (nadelig). Daarmee komt het totaal te verwachten resultaat voor 2021 uit op € 1.115.000 (nadelig).

In deze bestuursrapportage wordt hoofdzakelijk aandacht besteed aan de (verwachte) afwijkingen - zowel financieel als niet-financieel - ten opzichte van de primair vastgestelde programmabegroting. In de tabellen met prestatie-indicatoren wordt aangegeven in hoeverre de prestaties worden behaald. Zoals gebruikelijk worden de kleuren rood, oranje en groen gebruikt om te duiden of de ontwikkelingen zijn verlopen zoals in de begroting werd voorzien. Een groen vinkje betekent dus dat conform de begroting is gehandeld. Een nadere toelichting is dan verder niet noodzakelijk. Daar waar een oranje (deels gerealiseerd) of rood (afwijking) is genoteerd, wordt een korte toelichting gegeven. Zie de legenda hieronder.

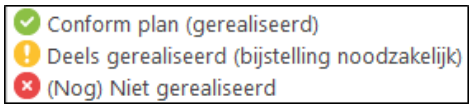

Zoals gebruikelijk wordt ook aandacht besteed aan het financiële verloop van de begroting zodat een beeld gevormd kan worden waar wij op dit moment staan. In deze bestuursrapportage wordt tevens een doorkijk gegeven van de consequenties voor het meerjarenperspectief 2022 t/m 2025. Dit meerjarenperspectief krijgt uitwerking in de begroting 2022 van de gemeente Land van Cuijk. De bevindingen worden per programma en natuurlijk als een totaal overzicht gepresenteerd in paragraaf 2 in de tabel “Verwachte resultaat 2021”.
Financiële afwijkingen van < € 10.000 zijn in de financiële tabellen samengevoegd tot één totaalregel “Diverse kleine aanpassingen” en worden niet afzonderlijk toegelicht. De afzonderlijke wijzigingen staan in bijlage 1.

Tevens rapporteren we over de ombuigingen die verwerkt zijn in meerjarenbegroting 2021. Ook hier geven met de diverse kleuren (groen, oranje, rood) aan wat de huidige status is.

In bijlage 2 informatie over eventueel te voteren kredieten, in deze 1e burap 2021 niet aan de orde
In bijlage 3 vindt u de stand van zaken rondom de Coronamiddelen

<u>Leeswijzer</u>
Deze leeswijzer geeft aan hoe u de cijfers in deze bestuursrapportage moet interpreteren.
Genoemde bedragen met een -: Dit is een last of verslechtering op het saldo
Genoemde bedragen zonder een - teken : Dit is een baat of verbetering op het saldo

In de tabellen worden afgeronde bedragen gepresenteerd, hierdoor kan het gepresenteerde saldo afwijken van de opgetelde (afgeronde) bedragen.

Financiële samenvatting

Verwacht resultaat 2021

Het verloop van het te verwachten resultaat 2021 is als volgt:

	(bedragen x € 1.000)
Omschrijving	**2021**
Startsaldo begroting 2021	**-1.030**
Enexis CROW400 bodem bij OVL	-12
Extra OZB 13% vanaf 2022	0
Kappen bomen Molenbiotoop Gassel	-6
Ombuigingen subsidies	0
Stoppen ophangen baskets centrum Grave	8
Terugdraaien centrumregeling DVO LvC-Grave	0
Terugdraaien plan van aanpak sociaal domein	0
Terugdraaien taakstelling subsdies	0
Startsaldo 1e bestuursrapportage 2021	**-1.040**
Bestaand beleid	-67
Diverse kleine aanpassingen	-9
Overige technische mutaties	0
Totaal mutaties 1e Bestuursrapportage 2021	**-76**
Saldo begroting 2021 inclusief 1e bestuursrapportage	**-1.115**

					Bedragen x € 1.000
Omschrijving	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Bestaand beleid	-67	-63	-61	9	9
Diverse kleine aanpassingen	-9	-3	-3	-3	-3
Overige technische mutaties	0	0	0	0	0
Totaal mutaties 2021	**-76**	**-66**	**-64**	**6**	**6**

Voor deze bestuursrapportage stellen wij u voor om de budgetten voor de programma's aan te passen overeenkomstig de voorstellen die per programma in deze bestuursrapportage worden gedaan. Voor de specificaties en toelichtingen verwijzen wij u kortheidshalve naar de programma's. Het financieel perspectief ziet er na de verwerking van deze bestuursrapportage als volgt uit.

Programma	Primitieve begroting incl. begrotings-wijzigingen	Mutaties als gevolg van 1e Burap	Begroting incl. mutaties 1e Burap
			(bedragen x € 1.000)
Dienstverlening, veiligheid en bestuur	-2.331	-95	-2.426
Openbare ruimte	-2.470	31	-2.439
Bouwen, wonen en milieu	-747	0	-747
Kind, cultuur en sport	-2.582	-38	-2.620
Maatschappelijke zaken	-11.803	7	-11.796
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	18.893	20	18.913
Geraamd resultaat	**-1.040**	**-76**	**-1.115**

Onvoorzien

Het verloop van de post onvoorzien is als volgt:

	(bedragen x € 1.000)
Primitieve begroting	**26**
1e Bestuursrapportage 2021	**0**
Leslocatie Merletcollege	-26
Saldo post onvoorzien na 1e Bestuursrapportage 2021	**0**

Programma 1 Dienstverlening, veiligheid en bestuur

Speerpunten

In de programmabegroting 2021 zijn speerpunten opgenomen. Hieronder is de voortgang van deze speerpunten weergegeven.

Speerpunten	Voortgang	Toelichting
Dienstverlening		
De dienstverlening inrichten zoals van een moderne en klantgerichte overheid mag worden verwacht		Het inrichten van de dienstverlening is in de zin van 'bijstellen en afstemmen' een doorlopend proces, waarbij ervaringen en meningen van onze inwoners en bedrijven als belangrijke input worden gebruikt.
Veiligheid		
Terugdringen van ondermijnende criminaliteit		- In het IV- uitvoeringsprogramma is opgenomen dat het BIBOB- beleid wordt uitgebreid met Vastgoed en Aanbestedingen zodat BIBOB vaker en breder kan worden toegepast. In verband met de vorming van de nieuwe gemeente Land van Cuijk zal dit beleid met het oog op harmonisatie van beleid worden opgesteld in 2022. - In Q1 heeft i.h.k.v. de integrale aanpak van ondermijning een actieweek plaats gevonden op het thema 'spookbewoning'. - het aantal adrescontroles (in bijvoorbeeld het buitengebied) kon nog beperkt plaats vinden door de Covid- maatregelen.
Verbeteren van de leefbaarheid		- In het kader van Corona heeft er de afgelopen periode regelmatig afstemming plaats gevonden met de Veiligheidsregio. - De afgelopen maanden hebben we, mede als gevolg van Corona, een toename van de jeugdoverlast gezien. Op een aantal locaties (zoals de skatebaan) is een integrale aanpak ontwikkeld waarbij de boa’s, jongerenwerkers en politie gezamenlijk optrekken. Dit heeft geresulteerd in een goed beeld van de overlast gevende groep waarop inzet plaats vindt. - Het VTH- evaluatieverslag 2020 is vastgesteld op 13 april 2020.

Financiële afwijkingen

Onderstaande tabel geeft de impact van de mutaties uit de 1e Bestuursrapportage op het saldo van het programma voor het verslagjaar 2021 weer.

			(bedragen x € 1.000)
	Primitieve begroting incl. begrotings-wijzigingen	Mutaties 1e Bestuurs-rapportage 2021	Saldo na 1e Bestuurs-rapportage 2021
Lasten	-2.527	-368	-2.895
Baten	162	200	362
Geraamd saldo van baten en lasten	**-2.365**	**-168**	**-2.533**
Onttrekkingen aan reserves	34	73	107
Totaal mutatie reserves	**34**	**73**	**107**
Geraamd resultaat	**-2.331**	**-95**	**-2.426**

In onderstaande tabel staan de financiële afwijkingen voor dit programma weergegeven.

					(bedragen x € 1.000)
Omschrijving	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Bestaand beleid	**-96**	**-72**	**-70**	**0**	**0**
Aanstelling tijdelijke wethouder	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Regionale Tafel Mensenhandel	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Verlenging griffier	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Vertrek burgemeester Grave	*-96*	*-72*	*-70*	*0*	*0*
Overige technische mutaties	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**
	-95	**-72**	**-70**	**1**	**1**

Van bovenstaande financiële afwijkingen wordt kort per onderwerp een toelichting geschreven.

Bestaand beleid

Aanstelling tijdelijke wethouder
In verband met ziekte van een wethouder is, ter vervanging, tijdelijk een wethouder aangesteld voor de periode 22-12-2020 t/m 03-08-2021. De kosten van € 55.343,- worden zoals besloten in de raad van 6 april 2021 onttrokken uit de algemene reserve.

Regionale Tafel Mensenhandel
In het Interbestuurlijk Programma hebben rijk en gemeenten de afspraak gemaakt dat alle gemeenten in 2022 beleid betreffende de aanpak van mensenhandel hebben. Vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid zijn middelen beschikbaar gesteld voor een pilot, namelijk:

2020: € 50.000
2021: € 150.000
2022: € 67.000
2023: € 33.000

De uitgaven worden met dezelfde bedragen zoals bovenstaand beschreven opgehoogd.

Verlenging griffier
Verlenging griffier tot medio juli 2021. De kosten van € 62.000,- worden voor € 44.500,- gedekt uit het personeelsbudget van de griffier. Het restant van € 17.500,- wordt onttrokken uit de algemene reserve.

Vertrek burgemeester Grave
Met ingang van 1 april 2021 is de burgemeester van Grave uit dienst getreden. Dit brengt verplichtingen met zich mee.

Programma 2 Openbare ruimte, recreatie en toerisme

Speerpunten

In de programmabegroting 2021 zijn speerpunten opgenomen. Hieronder is de voortgang van deze speerpunten weergegeven.

Speerpunten	Voortgang	Toelichting
Recreatie en toerisme		
Project “Historisch Grave” realiseren	✓	Wordt conform planning en binnen budget uitgevoerd. In vervolg op het project Historisch Grave is een Toeristische Visie Grave ontwikkeld, die door het college is vastgesteld. In verband met Corona gaan enkele evenementen niet of in aangepaste vorm door.
Graafse Moed tonen om de historische binnenstad, de dorpen en het buitengebied meer op de toeristische kaart te zetten	✓	Wordt conform planning en binnen budget uitgevoerd.

Financiële afwijkingen

Onderstaande tabel geeft de impact van de mutaties uit de 1e Bestuursrapportage op het saldo van het programma voor het verslagjaar 2021 weer.

(bedragen x € 1.000)

	Primitieve begroting incl. begrotings-wijzigingen	Mutaties 1e Bestuurs-rapportage 2021	Saldo na 1e Bestuurs-rapportage 2021
Lasten	-3.974	-10	-3.984
Baten	1.381	53	1.434
Geraamd saldo van baten en lasten	**-2.593**	**43**	**-2.550**
Stortingen in reserves	-97	-12	-108
Onttrekkingen aan reserves	219	0	219
Totaal mutatie reserves	**123**	**-12**	**111**
Geraamd resultaat	**-2.470**	**31**	**-2.439**

In onderstaande tabel staan de financiële afwijkingen voor dit programma weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Bestaand beleid	**41**	**18**	**18**	**18**	**18**
Afkoop onderhoud groen	*23*	*0*	*0*	*0*	*0*
Subsidie Stichting Nationaal Restauratiefonds	*18*	*18*	*18*	*18*	*18*
Diverse kleine aanpassingen	**-10**	**-3**	**-3**	**-3**	**-3**
	31	**15**	**15**	**15**	**15**

Van bovenstaande financiële afwijkingen wordt kort per onderwerp een toelichting geschreven.

Bestaand beleid

Afkoop onderhoud groen
Er is met de initiatiefnemer overeenstemming bereikt over de afkoop voor een termijn van 15 jaar voor de uitvoering van het onderhoud op de compenserende maatregelen (groen). Het gaat hierbij om een bedrag van € 23.100 welke in 2021 volledig ten gunste van het budget FCL 656010 Openbaar groen en ECL 34319 onderhoud wordt geboekt.

Subsidie Stichting Nationaal Restauratiefonds
Jaarlijks ontvangt de gemeente Grave van de Stichting Nationaal Restauratiefonds subsidies voor de locaties Hampoort, St. Vincientiuskerk en het oude Stadhuis. Deze jaarlijkse subsidie was nog niet (structureel) in de begroting opgenomen.

Programma 3 Bouwen, wonen en milieu

Speerpunten

In de programmabegroting 2021 zijn speerpunten opgenomen. Hieronder is de voortgang van deze speerpunten weergegeven.

Speerpunten	Voortgang	Toelichting
Omgevingsrecht		
Implementatie Omgevingswet		De uitvoering van het Programma Implementatie Omgevingswet verloopt conform planning en de gemeenteraad wordt hierin meegenomen op basis van een bestuurlijke planning. De landelijke ontwikkelingen m.b.t. de datum inwerkingtreding van de Omgevingswet worden nauwlettend gevolgd.
Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting		
Grave als vestingstad		
Transitie veehouderij		Ook in het eerste kwartaal zijn gesprekken gevoerd met diverse agrarische ondernemers over de ontwikkelrichting van het bedrijf. Soms worden de ondernemers daarbij begeleid door adviseurs van VAB-impuls (onafhankelijke adviseurs waar ondernemers via een subsidie van de provincie gebruik van kunnen maken). Deze gesprekken hebben geleid tot verschillende concrete plannen, zowel gericht op beëindiging van de agrarische activiteiten als op doorontwikkeling. Hiervoor worden de noodzakelijke planologische procedures doorlopen. Bijzondere aandacht hebben de bedrijven die zich hebben aangemeld voor deelname aan de Regeling Beëindiging Varkenshouderijen.
Economische zaken		
Vitaal economische krachtige		Het aantrekkelijk en leefbaar houden van een binnenstad

binnenstad Grave		is een continu proces is. Helaas hebben er nog steeds geen evenementen in de binnenstad plaats kunnen vinden vanwege het coronavirus. Door de ontstane coronacrisis en noodzakelijke coronaprotocollen zijn de binnenstad ondernemers in een zwaar weer gekomen. Samen met diverse ondernemers, CentrumManagement, haar nieuwe voorzitter en werkgroepen “Vastgoedgroep Grave” en “Grave promotie” heeft de gemeente zich sterk georganiseerd om leegstand tegen te gaan, het ondernemerschap in de binnenstad aan te jagen, toeristen aan te trekken en koop lokaal acties te promoten in lokale en sociale media. Samen hebben we het “shoplichten” doorgevoerd voor de winkeliers waardoor zij meer klanten konden ontvangen in deze coronacrisis. Samen verfraaien we de binnenstad met planten en bloemen. En is er momenteel een enquête inzake mogelijke, tijdelijke afsluiting van de Maasstraat uitgezet. Na revitalisering van de Maasstraat in 2020 (en de straten in de binnenstad) kunnen de Maasstraat horeca ondernemers mogelijk grotere en veiligere terrassen draaien, meer omzet genereren en realiseren we een heus horecastraatje voor burgers en toeristen. Zowel het College als de Gemeenteraad moeten nog over een definitieve afsluiting beslissen nadat de enquêteresultaten begin mei 2021 bekend zijn. De herontwikkeling van de locatie Prinsenstal en Palazzo en de ontwikkeling van Waterlinie ten behoeve van woningbouw en bedrijfsruimten rondom de binnenstad dragen er samen met de aankomende opening van het grote lifestylecentrum Nidum, boetiekhotel Nidum en restaurant Ovum in het oude Arsenaal, bij aan een vitaal economische krachtige binnenstad van Grave.
Energietransitie		Zowel de Regionale Energiestrategie 1.0 als de Transitievisie Warmte worden in mei 2021 vastgesteld. Samen met de Energievisie geven deze beleidsdocumenten de kaders op weg naar een energie neutrale gemeente.
Economische visie Grave		De besluitvorming van de detailhandelsvisie is vertraagd. Begin mei zal de tweede coronacrisis enquête naar alle ondernemers in de gemeente Grave uitgezet worden. Samen met de enquêteresultaten van de eerste coronacrisis enquête in 2020 meten we over een tijdsperiode hoe het coronavirus de ondernemers in de gemeente Grave heeft geraakt. En halen we vervolgens samen met de ondernemers van het Economisch Platform Grave op hoe de gemeente haar ondernemers het beste kan faciliteren en ondersteunen. Momenteel wordt de Generaal Bons kazerne herontwikkeld voor wonen en werken. Hiervoor is veel interesse. Ook zien we het eerste kwartaal een hoge stijging in interesse voor aankoop van bedrijfskavels op Bedrijvenpark de Bons.
Duurzaamheid & afvalinzameling		

Financiële afwijkingen

Onderstaande tabel geeft de impact van de mutaties uit de 1e Bestuursrapportage op het saldo van het programma voor het verslagjaar 2021 weer.

(bedragen x € 1.000)

	Primitieve begroting incl. begrotings-wijzigingen	Mutaties 1e Bestuurs-rapportage 2021	Saldo na 1e Bestuurs-rapportage 2021
Lasten	-2.773	-38	-2.811
Baten	1.914	38	1.952
Geraamd saldo van baten en lasten	**-860**	**0**	**-860**
Onttrekkingen aan reserves	113	0	113
Totaal mutatie reserves	**113**	**0**	**113**
Geraamd resultaat	**-747**	**0**	**-747**

In onderstaande tabel staan de financiële afwijkingen voor dit programma weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Bestaand beleid	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdrage J&V inzet BOA's	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
ICT Omgevingswet	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Tijdelijke uitbreiding capaciteit WABO-vergunningverlening	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
	0	**0**	**0**	**0**	**0**

Van bovenstaande financiële afwijkingen wordt kort per onderwerp een toelichting geschreven.

Bestaand beleid

Bijdrage J&V inzet BOA's

Per brief dd 16 december heeft de VNG kenbaar gemaakt dat het ministerie van Justitie en Veiligheid gelden ter beschikbaar stelt ter ondersteuning van toezichts- en handhavingstaken bij gemeenten (tijdelijke banen). Voor iedere gemeente is een bedrag beschikbaar dat op voorhand wordt aangevraagd en waarvan na afloop wordt gecontroleerd of inzet en aantal uren overeenstemt met hetgeen vooraf is aangevraagd.
Voor de gemeente Grave wordt op basis van inhuur BOA's jan-feb uitgegaan van € 7.094.

ICT Omgevingswet

In de begroting van de gemeente Grave is een bijdrage aan CGM opgenomen voor de ICT tbv de omgevingswet. De investeringen vinden niet plaats binnen CGM. De bijdrage CGM dient voor deze lasten derhalve naar beneden te worden bijgesteld. De vrijgekomen middelen worden weer ingezet voor het herijkte Programma Implementatie Omgevingswet en verloopt daarmee budgetneutraal

Tijdelijke uitbreiding capaciteit WABO-vergunningverlening

De afgelopen jaren hebben een toename van het aantal WABO-vergunningaanvragen laten zien. De capaciteit binnen het cluster WABO-vergunningverlening is door de jaren heen echter ongewijzigd gebleven. Dit heeft onder meer geleid tot oplopende doorlooptijden.
Om nu de continuïteit en de kwaliteit van de werkzaamheden van het cluster WABO-vergunningverlening voor de gemeente Grave te borgen, zal de raad gevraagd worden om voor 2021 financiële middelen ad € 30.910 ter beschikking te stellen waarmee de beschikbare capaciteit in lijn kan worden gebracht met de huidige en nog te verwachten workload. Als dekking wordt ingezet de hogere te verwachten opbrengsten Wabo-leges dan is begroot.

Programma 4 Kind, cultuur en sport

Speerpunten

In de programmabegroting 2021 zijn speerpunten opgenomen. Hieronder is de voortgang van deze speerpunten weergegeven.

Speerpunten	Voortgang	Toelichting
Onderwijs en kinderopvang		
Gelijke kansen voor alle kinderen om talenten te ontwikkelen en bij te dragen aan de samenleving		Er vindt constructieve afstemming plaats in het REA met diverse partners (onderwijs, kinderopvang, CGJ, samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, bibliotheek, de 5 gemeenten in het LvC). Concreet heeft dit oa opgeleverd dat er extra taalondersteuning geboden wordt voor kinderen met een niet-Nederlandse achtergrond en dat de samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs geïntensiveerd is. Er wordt een inventarisatie gemaakt op mogelijke achterstanden/ontwikkelkansen voor kinderen, ook in relatie tot de Corona maatregelen, en hier zal een gezamenlijke aanpak op ontwikkeld worden. Uitvoering op bestaande samenwerkingsprojecten, zoals inzet op dyslexie/taalontwikkeling, wordt gemonitord.
School als vind- en werkplek voor een onderbroken ontwikkeling		Door het Centrum voor Jeugd en Gezin een aantal uur per week fysiek op scholen te laten zijn, kan vroegsignalering plaatsvinden en is het mogelijk om preventief en in een vroeg stadium hulp in te zetten om ergere problematiek te voorkomen. Er zijn echter nog geen financiële middelen vanuit de gemeente vrijgemaakt om dit te kunnen realiseren.
Cultuur		
Kinderen kennis laten maken met cultuur in diverse verschijningsvormen		Aan de scholen is via Stichting Doejemee in een budget voor kunstzinnige vorming op de basisscholen voor 2021 voorzien.
Sport		
Vaststellen en uitvoering geven aan de sport- en beweegnota en het lokaal sportakkoord		Naar verwachting zal in juni 2021 de sport- en beweegnota aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd.

Financiële afwijkingen

Onderstaande tabel geeft de impact van de mutaties uit de 1e Bestuursrapportage op het saldo van het programma voor het verslagjaar 2021 weer.

(bedragen x € 1.000)

	Primitieve begroting incl. begrotings-wijzigingen	Mutaties 1e Bestuurs-rapportage 2021	Saldo na 1e Bestuurs-rapportage 2021
Lasten	-3.139	-123	-3.261
Baten	378	84	462
Geraamd saldo van baten en lasten	**-2.761**	**-38**	**-2.799**
Stortingen in reserves	-23	0	-23
Onttrekkingen aan reserves	202	0	202
Totaal mutatie reserves	**179**	**0**	**179**
Geraamd resultaat	**-2.582**	**-38**	**-2.620**

In onderstaande tabel staan de financiële afwijkingen voor dit programma weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Bestaand beleid	**-38**	**-9**	**-9**	**-9**	**-9**
Bijstellen Onderwijs Achterstanden Beleid	*3*	*0*	*0*	*0*	*0*
Leslocatie Merletcollege	*-42*	*-9*	*-9*	*-9*	*-9*
SPUK Sportakkoord 2021	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Overige technische mutaties	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	-38	**-9**	**-9**	**-9**	**-9**

Van bovenstaande financiële afwijkingen wordt kort per onderwerp een toelichting geschreven.

Bestaand beleid

Bijstellen Onderwijs Achterstanden Beleid

De subsidie vanuit het Rijk voor Onderwijs Achterstanden Beleid is voor 2021 bijgesteld naar € 225.244,-. De verwerking in de begroting 2021 zorgt voor een positief resultaat van € 3.219,-.

Leslocatie Merletcollege

Conform collegebesluit van 22 december 2020 wordt de leslocatie Merletcollege in Velp/AZC vanwege risico's op coronabesmettingen en de naderende winter aangepast. De kosten hiervan bedragen € 41.500,- en bestaan uit: Eenmalige aanpassingskosten van € 32.500,- en een structurele huurlast van € 9.000,-. De aanpassingskosten worden conform besluit voor een bedrag van € 26.000,- gedekt uit de post onvoorzien (programma 6). Het restant van € 6.500,- komt ten laste van het begrotingssaldo. De structurele huurlast van € 9.000,- komt eveneens ten laste van het begrotingssaldo.

SPUK Sportakkoord 2021

In 2018 is samen met de sport, gemeenten en maatschappelijk betrokken partners een Nationaal Sportakkoord gesloten. Het hoofddoel is om zoveel mogelijk mensen met plezier te laten sporten en bewegen. Daarin is de ambitie uitgesproken om de komende jaren voortgang te boeken op zes speerpunten. De gemeente Grave ontvangt voor 2021 een bedrag van € 20.000,-. De uitgaven worden met hetzelfde bedrag opgehoogd waardoor de mutatie budgettair neutraal verloopt.

Programma 5 Maatschappelijke zaken

Speerpunten

In de programmabegroting 2021 zijn speerpunten opgenomen. Hieronder is de voortgang van deze speerpunten weergegeven.

Speerpunten	Voortgang	Toelichting
Leefbaarheid		
Stimuleren dat inwoners gezamenlijk bijdragen aan de leefbaarheid in de wijk of het dorp		Naast de reguliere ondersteuning bij vragen zijn er kennismakingsgesprekken geweest met de wethouder en de wijk- en dorpsraden. Ook het platform wijk- en dorpsraden is nog altijd actief en in Grave West wordt gewerkt aan een samenvoeging met de wijkraad de Mars en vernieuwing in het bestuur, waarmee beoogd wordt de leefbaarheid een boost te geven. Daarnaast zullen de wijk en dorpsraden in het kader van de herindeling betrokken worden bij het traject kernendemocratie.
Welzijn en gezondheidszorg		
Preventie van overgewicht en diabetes, alcohol- en drugsgebruik, eenzaamheid en depressie, en het terugdringen van sociaal economische gezondheidsverschillen		Gedurende het jaar wordt er doorlopend uitvoering gegeven aan de speerpunten van het gezondheidsbeleid Land van Cuijk, veelal door activiteiten van preventieve aard. Hoewel vanwege de maatregelen ten aanzien van Corona niet alles kan worden georganiseerd en uitgevoerd zoals we het graag zien, geven partners als de GGD, Novadic Kentron, Sociom en het Smaakcentrum creatief vorm aan (collectieve) preventie door bijvoorbeeld webinars en andere werkvormen.
In 2021 leggen we de basis voor een nieuwe gezondheidsnota Land van Cuijk voor de periode 2022-2025		Het opstellen van een nieuw gezondheidsbeleid Land van Cuijk 2022-2025 is in volle gang. De vijf gemeenten werken hierin actief samen met onder meer de GGD, Sociom, Syntein en Negen. Recent is de eerste input opgehaald middels een vragenlijst die onder vele partners is verspreid, zoals zorg-, welzijn- en onderwijspartners, wijk- en dorpsraden, huisartsen en lokale ondernemers. Aan het nieuwe gezondheidsbeleid wordt ook een regionaal preventieplan toegevoegd, met aandacht voor de landelijk bepaalde speerpunten alcohol, roken en overgewicht.
Inkomensvoorziening		
Het financieel ondersteunen van inwoners die niet in staat zijn om zelfstandig (voldoende) inkomen te verwerven		Dit betreft een doorlopend proces. Door het Team Werk en Inkomen is de dienstverlening voor inwoners op dit gebied op peil gebleven. Dit ondanks de extra inzet die het team heeft moeten plegen op de Tozo en Tonk regeling voor zelfstandigen vanwege de coronacrisis.
Werk en activering		
Inclusieve, activerende arbeidsmarkt		In 2021 wordt via de reguliere werkwijzen uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma re-integratie 2021. Daarnaast is in 2021, ondanks de voortdurende coronapandemie en tegen de landelijke trend in, het aantal uitkeringsgerechtigden binnen de gemeente Grave nagenoeg stabiel gebleven.

		Het nieuwe contract met IBN is inmiddels door alle raden in de regio geaccordeerd en zal per 1 juli 2021 in werking treden.
Wet Inburgering		De voorbereidingen voor de nieuwe wet Inburgering die per 1-1-2022 in werking zal treden zijn in gang en verlopen volgens plan.
Minimabeleid		
Vergroten van het bereik van de beschikbare regelingen		Eind 2019 is gestart met de publiekscampagne waarbij de minimaregelingen onder de aandacht worden gebracht en tevens wordt nagestreefd om het taboe op armoede te doorbreken. De campagne is verder doorontwikkeld, waarbij speciale aandacht is voor de inzet van beeld, geluid en social media. Brochures en flyers met de diverse minmaregelingen zijn onder inwoners verspreid en er hangen op diverse plaatsen in de gemeente posters die inwoners wijzen op de beschikbare minimaregelingen. De opnames van de videocampagne zijn reeds afgerond en worden in 2021 naar buiten gebracht.
Maatschappelijke ondersteuning		
Het realiseren en verder doorontwikkelen van een bureau voor mantelzorg en vrijwilligers		Per 1 januari 2021 is het voor mantelzorg en vrijwilligers gestart onder de vlag van Sociom.
Actieplan Lokale Inclusie Agenda		Het actieplan Lokale Inclusie Agenda is tot stand gekomen. De levensgebieden onderwijs & ontwikkeling (1), thuis (2), werk & inkomen (3), vrije tijd (4), vervoer (5) en welzijn, gezondheid & ondersteuning (6) zijn geïnventariseerd. Hieruit zijn drie speerpunten geformuleerd waarop de komende tijd ingezet zal worden, dit zijn: 1. Werk & Inkomen: financiële onafhankelijkheid via arbeidsparticipatie; 2. Mobiliteit: gaan waar je wilt met een passend vervoersmiddel; 3. Toegankelijkheid: kunnen verblijven waar je wilt. Momenteel wordt feedback vanuit verschillende stakeholders opgehaald om samen te komen tot een plan van aanpak op bovenstaande speerpunten.
Actualisatie van het ouderenbeleid		De concept ouderennota is gedeeld met verschillende ketenpartners in de gemeente Grave. Samen met hen wordt gewerkt aan een visie voor de toekomst en realiseerbare doelen. In mei wordt het concept afgerond aan de hand van de feedback en een gesprek met een aantal prominente ketenpartners. Vervolgens zal de nota definitief worden gemaakt en in september ter besluitvorming worden voorgelegd.
Jeugdhulp		
Inzet van depressie		In 2021 wordt uitvoering gegeven aan het programma

preventieprogramma op middelbare scholen		STORM zoals vastgelegd in het programmaplan. De verwachting is dat er wegens corona een aantal informatiebijeenkomsten op scholen geen doorgang kunnen gaan vinden. Dit heeft echter geen invloed op het inzetten van de daadwerkelijke interventie.
Praktijkondersteuner Huisarts op gebied van jeugd GGZ (POH GGZ-jeugd)		In 2020 is de pilot POH GGZ Jeugd geëvalueerd en besloten de pilot te verlengen met een periode t/m december 2021. Momenteel wordt de verbinding gezocht met nieuwe huisartsenpraktijken in Grave welke deel willen nemen aan de pilot.
Transformatie Jeugdhulp: Optimalisering zorglandschap		Eind 2020 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de transformatieopgaven Jeugd. Hieruit is gebleken dat er een verschuiving in het zorglandschap is gerealiseerd en daarmee beter passende hulp is geboden aan jeugdigen. Door meer inzet van ambulante hulpverlening en gezinsgericht verblijf is regionaal bij 67 jeugdigen residentiële of klinische plaatsing voorkomen. Ook de kosten per jeugdige zijn hiermee gedaald. Op basis van deze evaluatie is besloten om de transformatieopgaven te continueren. De continuering wordt verder uitgewerk in 2021.
Contractering en samenwerking regio NOB		Vanwege de uitbraak van het coronavirus heeft het inkoopproces en de daarbij behorende aanbesteding vertraging opgelopen. Uiteindelijk heeft dit ertoe geleid dat 2021 gebruikt wordt als overgangsjaar van de oude naar de nieuwe inkoopsystematiek. De contractering 2021 is inmiddels op orde en de aanbesteding voor contracten vanaf 1-1-2022 zal in de eerste helft van 2021 afgerond worden. In de tweede helft van 2021 zal de implementatie en voorbereiding van basisteam jeugd en gezin en backoffice deels plaatsvinden zodat per 1-1-2022 de nieuwe inkoopsystematiek in werking kan treden.

Financiële afwijkingen

Onderstaande tabel geeft de impact van de mutaties uit de 1e Bestuursrapportage op het saldo van het programma voor het verslagjaar 2021 weer.

(bedragen x € 1.000)

	Primitieve begroting incl. begrotings-wijzigingen	Mutaties 1e Bestuurs-rapportage 2021	Saldo na 1e Bestuurs-rapportage 2021
Lasten	-14.395	-294	-14.690
Baten	2.582	301	2.883
Geraamd saldo van baten en lasten	**-11.814**	**7**	**-11.807**
Onttrekkingen aan reserves	11	0	11
Totaal mutatie reserves	**11**	**0**	**11**
Geraamd resultaat	**-11.803**	**7**	**-11.796**

In onderstaande tabel staan de financiële afwijkingen voor dit programma weergegeven.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
					(bedragen x € 1.000)
Bestaand beleid	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Aanpassing Wet BUIG	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Overboeking minimabudget naar wmobudget	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
TOZO 2021	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Diverse kleine aanpassingen	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overige technische mutaties	**6**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**
	7	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**

Van bovenstaande financiële afwijkingen wordt kort per onderwerp een toelichting geschreven.

Bestaand beleid

Aanpassing Wet BUIG
Aanpassing Wet BUIG budgettair neutraal obv nader budget BUIG 2021

Overboeking minimabudget naar wmobudget
Eerder vond een overboeking plaats vanuit het minima budget naar het Wmo budget i.v.m. de compensatie van de eigen bijdrage Wmo voor inwoners met een inkomen onder de 115%. Gezien zowel het Wmo budget als het minimabudget binnen programma 5 vallen, is er dit jaar voor gekozen om deze budgettair neutrale overboeking niet meer te laten plaatsvinden en begroting hier op aan te passen.

TOZO 2021
De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) geldt voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, die financieel in de problemen komen door de coronacrisis en niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Gemeenten voeren deze regeling budgettair neutraal uit.

Programma 6 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Speerpunten

In de programmabegroting 2021 zijn speerpunten opgenomen. Hieronder is de voortgang van deze speerpunten weergegeven.

Speerpunten	Voortgang	Toelichting
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		
Voldoende weerstandsvermogen		

Financiële afwijkingen

Onderstaande tabel geeft de impact van de mutaties uit de 1e Bestuursrapportage op het saldo van het programma voor het verslagjaar 2021 weer.

(bedragen x € 1.000)

	Primitieve begroting incl. begrotings-wijzigingen	Mutaties 1e Bestuurs-rapportage 2021	Saldo na 1e Bestuurs-rapportage 2021
Lasten	-4.166	20	-4.146
Baten	22.944	0	22.944
Geraamd saldo van baten en lasten	**18.777**	**20**	**18.797**
Onttrekkingen aan reserves	115	0	115
Totaal mutatie reserves	**115**	**0**	**115**
Geraamd resultaat	**18.893**	**20**	**18.913**

In onderstaande tabel staan de financiële afwijkingen voor dit programma weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Bestaand beleid	**26**	**0**	**0**	**0**	**0**
Leslocatie Merletcollege	*26*	*0*	*0*	*0*	*0*
Diverse kleine aanpassingen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overige technische mutaties	**-6**	**0**	**0**	**0**	**0**
	20	**0**	**0**	**0**	**0**

Van bovenstaande financiële afwijkingen wordt kort per onderwerp een toelichting geschreven.

Bestaand beleid

Leslocatie Merletcollege

Conform collegebesluit van 22 december 2020 wordt de leslocatie Merletcollege in Velp/AZC vanwege risico's op coronabesmettingen en de naderende winter aangepast. De kosten hiervan bedragen € 41.500,- en bestaan uit: Eenmalige aanpassingskosten van € 32.500,- en een structurele huurlast van € 9.000,-. De aanpassingskosten worden conform besluit voor een bedrag van € 26.000,- gedekt uit de post onvoorzien (programma 6). Het restant van € 6.500,- komt ten laste van het begrotingssaldo. De structurele huurlast van € 9.000,- komt eveneens ten laste van het begrotingssaldo.

Ombuigingen

Ombuigingen	Waarde 2021	I/S
	(bedragen x € 1)	
Dienstverlening, veiligheid en bestuur		
Intergemeentelijke samenwerking LvC (€ 2,- per inwoner)	*28.000*	*Structureel*

Per 1-1-2022 bestaat de nieuwe gemeente Land van Cuijk en is het aannemelijk dat de samenwerkingsconstruct zal stoppen.

Status	***Toelichting***
✓	Bezuiniging kan pas geëffectueerd worden vanaf het begrotingsjaar 2022.

Lidmaatschappen en contributie college B&W	*10.000*	*Structureel*

Er zijn keuzes te maken om lidmaatschappen te laten vervallen en congressen niet bij te wonen. Er is mogelijkheid om € 10.000 te bezuinigen.

Status	***Toelichting***
✓	De ombuiging is verwerkt in de begroting en wordt gerealiseerd.

Verhoging leges evenementenvergunningen	*5.000*	*Structureel*

Het tarief voor de leges die worden gerekend voor de evenementenvergunningen kunnen worden verhoogd. Momenteel geldt dat de leges voor ± 30% kostendekkend zijn, wat wil zeggen dat dit ruimte biedt voor een evt verhoging. Keuze is verhoging naar 60% dat gelijk is aan € 5.000 hogere opbrengsten bij gelijk aantal vergunningverlening.

Status	***Toelichting***
✗	Als gevolg van de Corona-maatregelen zullen gedurende een deel van het jaar geen evenementen kunnen worden georganiseerd. De verwachting is dat het doel (hogere opbrengsten) van de legesverhoging voor evenementenvergunningen daardoor niet zal worden behaald.

Verhoging leges uittreksel BRP	*2.000*	*Structureel*

De leges van de uittreksels BRP (Basisregistratie personen) en de gegevensverstrekkingen BRP kunnen verhoogd worden. Het huidige tarief is € 11,60.
Het tarief wordt naar € 18,00 verhoogd en op basis van 320 uittreksels levert dit op jaarbasis € 2.048,- op.

Status	***Toelichting***
✓	Het is nog te vroeg in het jaar om deze ombuiging gerealiseerd te hebben. De verwachting is dat we de beoogde ombuiging aan het eind van het jaar gerealiseerd hebben. Dit is afhankelijk van het aantal uittreksels dat nog aangevraagd gaat worden.

Verhoging leges huwelijken	*4.000*	*Structureel*

De leges van de huwelijken worden voor 2021 en verder met € 200,- verhoogd. Er wordt uitgegaan van 20 betaalde huwelijken op jaarbasis. € 200 x 20 huwelijken: € 4.000,-

Status	***Toelichting***
✗	Zoals vooraf aangegeven, is de verwachting dat we deze ombuiging niet gaan halen. Daarnaast stellen bruidsparen hun huwelijk uit in verband met de huidige Coronamaatregelen.

Openbare ruimte		
Verhoging leges parkeerontheffingen	*2.000*	*Structureel*

Het tarief voor het verstrekken van een parkeerontheffing (met een geldigheid van een jaar) in de gemeente Grave bedraagt op dit moment € 49.50. Uitgaande van een kostendekkendheid van 100%, met inachtneming van het uurtarief en de tijd die het kost om een parkeerontheffing aan te maken, zou dit tarief verhoogd kunnen worden naar € 56.25.
Gezien het aantal parkeerontheffingen dat jaarlijks in Grave wordt afgegeven (± 295) levert dit € 1.991 aan extra inkomsten op.

Status	***Toelichting***

	Voor 2021 is € 12.196 aan inkomsten parkeerontheffingen begroot en is per 31 maart 2021 reeds € 13.650 ontvangen.

Verlaging onderhoudsniveau openbaar groen. *24.000 Structureel*

Verlaging onderhoudsniveau openbaar groen.

Status	***Toelichting***

Jan Luijkenstraat stopzetten investering *15.000 Structureel*

Een investeringskrediet voor de verkeersverbinding raam/fietsverbinding Jan Luijkenstraat zit in de begroting. Stopzetting van deze investering levert met ingang van 2022 een besparing op de kapitaallasten op van € 15.000.

Status	***Toelichting***
	Conform het vastgestelde dekkingsplan programmabegroting 2021-2024 wordt geen uitvoering gegeven aan de aanleg van de verkeersverbinding raam/fietsverbinding.

Ombuiging Programmabegroting 2021 Inv openbaar groen 2021 *7.000 Structureel*

Vooruitschuiven Investeringen openbare groen.
Een jaar schrappen (jaar 2021) levert een besparing op van € 7.000,- per jaar voor de begroting (vanaf het jaar t+1 na de geplande investering, de afschrijvingen starten in het jaar volgend op de gedane investering).

Status	***Toelichting***
	Conform het vastgestelde dekkingsplan programmabegroting 2021-2024 wordt geen uitvoering gegeven aan de jaarschijf 2021 van het openbaar groen.

Openbaar groen - Stoppen ophangen van baskets *8.000 Structureel*

We stoppen met het ophangen van bloembaskets in het centrum van Grave per 2021. Dit levert jaarlijks € 8.000 op.

Status	***Toelichting***
	Het zomergoed voor de baskets voor 2021 was inmiddels besteld. Het wintergoed voor de baskets zal niet besteld worden zodat de ombuiging vanaf het najaar gerealiseerd kan worden. De ombuiging is voor 2021 €2.900,-- ipv € 8.000

Bouwen, wonen en milieu

Verlaging uitvoeringsbudget Milieu *19.000 Structureel*

RES, Bodemloket, Verzoektaken en communicatie/informatievoorziening en een vorm van energieloket zijn wettelijk verplicht.
Overige taken/projecten zijn geen wettelijke taken en hiervoor worden geen middelen meer beschikbaar gesteld.

Status	***Toelichting***
	Van het totale uitvoeringsbudget Milieu € 20.000 is tot 31 maart 2021 ongeveer € 2.000 benut. Verwachting is binnen het beschikbaar gestelde uitvoeringbudget te blijven.

Stop deelname Klimaatbestendig LvC 3.0 per 2021 *38.000 Incidenteel*

Beëindigen deelname aan het project Klimaatbestendig LvC 3.0 per 2021. Dit levert (incidenteel) voor 2021 een besparing op van 38.000 euro en voor 2022 een besparing van 37.000 euro.

Status	***Toelichting***
	De deelname voor het project Klimaatbestendig LvC 3.0 voor 2021 en 2022 is beeindigd en zal geen factuur voor worden ontvangen. Projecten uit het jaar 2020 worden in 2021 nog afgerond middels de bijdrage 2020.

Kind, cultuur en sport

Verlaging structurele bijdrage Stimuleringsregeling Landschap *10.000 Structureel*

Het college heeft op 24 augustus 2020 besloten om op basis van de hoogte van de huidige fonds € 84.000, welke uit stortingen bestaat van eerdere jaren, om vanaf 2020 tot 2023 € 10.000 structureel in te zetten voor de Stimuleringsregeling Landschap (dit was € 20.000). Dit is ook in een samenwerkingsovereenkomst vastgelegd.

Status	***Toelichting***

	Conform de vastgestelde samenwerkingsovereenkomst zal de bijdrage voor 2021 € 10.000 bedragen.

Maatschappelijke zaken

Wet BUIG 5% risicobudget 2021 verlagen naar nihil — *96.000 Incidenteel*

Wet BUIG 5% risicobudget 2021 verlagen naar nihil.

Status	***Toelichting***
	De ombuiging is volgens plan gerealiseerd. Er is vanaf 2021 geen risicobudget voor de wet BUIG opgenomen in de begroting.

Uitvoering onderzoek herijken subsidies — *337.000 Structureel*

Als ombuiging wordt uitgegaan van een bezuiniging op het verstrekken van subsidies.
Inverdieneffect:
Jaar 2022 € 261.000
Jaar 2023 € 330.000
Jaar 2024 € 337.000

Status	***Toelichting***
	De herijking heeft plaatsgevonden en dit heeft geleid tot verschillende aanpassingen in de herstelbegroting 2021. De verenigingen en organisaties zijn over de gevolgen van de herijking geïnformeerd.

Eerstelijnsloket WMO - bijdrage MEE — *8.000 Structureel*

Stopzetten niet wettelijk deel MEE-subsidie. De bijdrage aan de organisatie MEE beperken tot de verplichte bijdrage met betrekking tot de onafhankelijk cliëntondersteuning.

Status	***Toelichting***
	De ombuiging is verwerkt in de begroting. Stichting MEE is geïnformeerd dat zij alleen nog subsidie zullen ontvangen voor het wettelijke deel m.b.t. de onafhankelijke cliëntondersteuning.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Alleen noodzakelijke prijsindexatie meenemen — *68.000 Structureel*

De indexatie zoals deze is opgenomen in de kadernota 2021-2024 wordt als ombuiging ingeboekt.

Status	***Toelichting***

Verhoging baten hondenbelasting — *11.000 Structureel*

Als ombuiging van de begroting 2021-2024 wordt voorgesteld om de hondenbelasting te verhogen met €5

Status	***Toelichting***

Verhoging OZB — *530.000 Structureel*

Als ombuiging bij de begroting 2021-2024 wordt de OZB miv 2022 met €150.000 netto verhoogd. Bij de aanvullende ombuigingen herstel programmabegroting wordt met ingang van 2022 uitgegaan van een extra OZB stijging van 13% ad € 380.000.

Status	***Toelichting***

Bijlage 1: Kleine afwijkingen en technische mutaties

In deze bijlage staan overige kleine afwijkingen (onder € 10.000) en de overige technische wijzigingen gepresenteerd.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025
Dienstverlening, veiligheid en bestuur					
Overige technische mutaties					
Overheveling budget Khonraad naar P5	1	1	1	1	1
Openbare ruimte					
Diverse kleine aanpassingen					
Verkoop percelen E 2431 en K 859	0	0	0	0	0
Verkoop grond POP-stations	0	0	0	0	0
Aankoop perceel N308 en K580	-3	-3	-3	-3	-3
Snoeien Lindes Lovendaalsingel	-8	0	0	0	0
Kind, cultuur en sport					
Overige technische mutaties					
Herschikking budget monumenten	0	0	0	0	0
Maatschappelijke zaken					
Diverse kleine aanpassingen					
Aanpassing inleg Begroting Jeugdzorg LvC	2	0	0	0	0
Overige technische mutaties					
Uren Reïntegratie	6	0	0	0	0
Overheveling budget Khonraad naar P5	-1	-1	-1	-1	-1
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
Diverse kleine aanpassingen					
Aankoop perceel N308 en K580	0	0	0	0	0
Overige technische mutaties					
Uren Reïntegratie	-6	0	0	0	0
	-9	**-3**	**-3**	**-3**	**-3**

Bijlage 2: Investeringen

Onderstaande tabel geeft de mutaties op de investeringskredieten weer. De mutaties op de kapitaallasten van deze investeringen zijn verwerkt in de betreffende programma's.
In deze bestuursrapportage worden geen kredieten gevraagd.

(bedragen x € 1.000)

Naam krediet	Uitgaven	Inkomsten	Toelichting
Totaal			

Bijlage 3: Corona

Corona risico's Grave

In de september- en decembercirculaire 2020 hebben we compensatie ontvangen voor corona gerelateerde kosten. Dit hebben we opgenomen als een stelpost.

Budgetoverheveling 2020 restant stel	**€ 179.109**
* Jaarschijf 2020 dec. Circulaire 2020)	**€ 32.777**
Stelpost 2021 (sept. circulaire 2020)	€ 97.180
Stelpost 2021 (dec. circulaire 2020)	€ 99.263
Totaal stelpost 2021	**€ 408.329**
Werkelijke kosten en risico's 2021	€ 429.436
Saldo stelpost ultimo 2021	**€ -21.107**

In onderstaand overzicht staan, per programma, alle kosten en risico's benoemd voor de jaar 2021.
De kolom 2021 is een inschatting op basis van werkelijke cijfers 2020 en de ontwikkelingen zover nu bekend.

	Risico	Mogelijk financieel effect	Toelichting
		2021	
1.1	Leges huwelijken	€ 2.000	Uit de ervaringen van 2020 blijkt dat bruidsparen, afhankelijk van de maatregelen, besluiten om hun geplande huwelijk uit te stellen of in een sobere variant te laten plaatsvinden. Het is nu nog te vroeg om aan te geven hoe dat in 2021 zal zijn en wat de financiële effecten zullen zijn. Voor nu wordt ingeschat dat de financiële effecten 2021 gelijk zijn aan de effecten 2020. De leges worden betaald op het moment van de aanvraag.
1.2	Leges rijbewijzen	€ 0	In verband met de lockdown zijn er een geruime tijd geen theorie- en praktijkexamens afgelegd. Praktijkexamens zijn sinds 3 maart 2021 weer toegestaan en theorie-examens sinds 28 april 2021. Daarnaast heeft de Europese Commissie besloten dat EU rijbewijzen tijdelijk langer geldig zijn. Rijbewijzen die verlopen tussen 1 september 2020 tot en met 30 juni 2021, blijven tot 10 maanden na einddatum geldig. Lagere legesopbrengsten worden gecompenseerd door lagere afdrachten rijksleges. Het is nu nog te vroeg om aan te geven of hierdoor de leges in 2021 lager uit zullen vallen.
1.3	Communicatie	€ 7.500	Samen met de gemeente Landerd is ondersteuning gegeven aan het lokale huis-aan-huisblad om deze krant als communicatiekanaal voor onze inwoners te behouden. Via de gemeentepagina die in deze krant verschijnt heeft gerichte informatieverstrekking plaatsgevonden aan inwoners en bedrijven over de coronacrisis. Er is een verzoek van het lokale huis-aan-huisblad ontvangen om de paginaprijs in 2021 tijdelijk te verhogen. Dit verzoek is door het college gehonoreerd. De meerkosten hiervan worden ingeschat op € 7.500
1.4	Raadsvergaderingen	€ 10.000	Extra kosten voor online vergaderen. Voldoen aan de wet openbaarheid, inhuur voor hosting, livestream (incl. inhuur personeel). Denk ook aan maatschappelijke risico's. Daarnaast zijn intern meer werkzaamheden noodzakelijk om vergaderingen voor te bereiden en goed te laten verlopen.
1.5	Verkiezingen "coronaproof"	€ 45.000	De verkiezingen in maart 2021 zijn volgens de coronaregels georganiseerd. Dit betekent dat er extra maatregelen genomen zijn om aan de geldende richtlijnen te voldoen. In de septembercirculaire heeft het Rijk in haar 2e compensatiepakket een compensatie (€ 28.000) voor de extra kosten Tweede Kamerverkiezingen 2021 opgenomen; ook in de decembercirculaire is hiervoor (€ 17.000) opgenomen. De kosten zullen pas in 2021 plaatsvinden.

	Risico	Mogelijk financieel effect	Toelichting
		2021	
2.1			Er worden geen risico's verwacht in verband met corona.

	Risico	Mogelijk financieel effect	Toelichting
		2021	
3.1	Afvalinzameling	€ 32.000	Corona heeft effect op de vermarkting van textiel. Door corona hebben landen in Afrika en Oost-Europa hun grenzen gesloten, waardoor textiel tijdelijk opgeslagen dient te worden. Doordat de vermarkting (tijdelijk) stil is komen te liggen, wordt de inzamelvergoeding, die de individuele gemeenten direct van de contractant ontvangen, vooralsnog op € 0,00 per kilogram textiel gesteld. Op basis van 2019 wordt een daling verwacht van de vergoeding voor 2021 van € 32.000. VNG en Rijk hebben aangegeven dat er een coronavergoeding komt van € 32 mln over 2020 voor afvalinzameling. In de maartcirculaire 2021 is dit vertaald naar een uitkering voor Grave van ongeveer € 20.000. In de meicirculaire zal dit definitief vertaald en verwerkt worden.
3.2	Markten	€ 1.000	Als gevolg van de coronamaatregelen is de bezetting van de markt lager geweest.
3.3	Inzet ODBN	€ 0	De ODBN zal haar werkzaamheden in 2021 waar nodig in aangepaste vorm uitvoeren. De vraag is of het werkprogramma 2021 volledig uitgevoerd kan worden gezien de situatie rondom corona; onduidelijk is ook of de achterstand op het werkprogramma 2020 kan worden ingelopen. De gemeente is hierover in overleg met de OBDN; voorlopig wordt uitgegaan dat het werkprogramma in 2021 wordt uitgevoerd.
3.4	Inzet Boa's	€ 65.000	Sinds het van kracht worden van de eerste anti-coronamaatregelen in maart vorig jaar wordt voor het handhaven van de afgekondigde maatregelen een beroep gedaan op de Boa-capaciteit van onze organisatie. Er wordt extra Boa-capaciteit ingezet. Hiervoor is de gemeente Grave vanuit het Rijk gecompenseerd met € 31.000 en deze compensatie wordt inmiddels aangewend, waarmee het mogelijk is om tot en met april 2021 aanvullende BOA-capaciteit in te huren. Aangezien de verwachting is dat Corona zich ook na 1 april 2021 zal doen gelden, wordt momenteel gezocht naar aanvullende financiering tot en met december (geschatte kosten € 46.000) in de vorm van de ministeriele regeling van JenV. Hiervoor is een aanvraagd gedaan van € 7.100.

	Risico	Mogelijk financieel effect	Toelichting
		2021	
4.1	Noodopvang kinderopvang /peuteropvang	€ 1.600	Vanwege de coronacrisis zijn de scholen en kinderopvang gesloten geweest en is noodopvang ingesteld voor de opvang van kinderen met ouders in cruciale beroepen. De kosten voor de avond-, nacht- en weekendopvang (tot 1 juli 2020) komen voor rekening van de gemeenten. Tevens werden gemeenten geacht ouders te compenseren die gebruik maken van de gemeentelijk gesubsidieerde opvang. Gemeenten zijn hiervoor gecompenseerd door het Rijk. In 2021 bedragen de kosten voor noodopvang € 1.600,-.
4.2	Kermissen en overige evenementen	€ 2.600	De kermissen in de gemeente Grave zijn in 2020 vanwege corona niet doorgegaan. De pachtsom kan dan ook niet worden gefactureerd. Hier staat tegenover dat de kosten voor onder andere elektriciteit en exploitatie lager zijn dan begroot. Er vanuit gaande dat de kermis door corona in 2021 geen doorgang kan vinden wordt er rekening gehouden met hetzelfde financiele effect als in 2020.
4.3	Cultuur	€ 50.000	Op 3 november 2020 is door het college de nadere regel incidentele subsidie Cultuur 2020 COVID-19 vastgesteld. De maximale compensatie per aanvraag bedraagt € 5.000. Er wordt een budgetplatfond van € 70.000 gehanteerd. De aanvraagtermijn liep tot 1 april 2021 hierdoor komen de kosten ten laste van de stelpost 2021. Op basis van een eerste inventarisatie van de aanvragen wordt verwacht dat er maximaal € 50.000 voor deze regeling beschikbaar dient te worden gesteld.
4.4	Leerlingenvervoer	-€ 10.000	Vanaf begin 2021 zijn de scholen gesloten geweest, op 8 februari gingen de basisscholen weer open. Een deel van de speciaal onderwijsvoorzieningen in onze regio is open gebleven. Om die reden is de situatie anders dan in 2020 toen álle scholen dicht waren. Er zijn meer ritten gewoon door blijven gaan, maar lang niet alle ritten. Van de niet-gereden ritten wordt 80% doorbetaald aan de vervoerder. De declaraties voor de andere vormen van leerlingenvervoer zijn minder. Het nu opgenomen bedrag is een schatting van de kosten die gemeente niet uit heeft hoeven geven in de eerste 1,5 maand van 2021.

	Risico	Mogelijk financieel effect	Toelichting
		2021	
5.5	TOZO1, TOZO2 en TOZO3	Budgettair neutraal	Als gevolg van de financiële impact van de coronacrisis op zelfstandigen, is de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) ingevoerd. De gemeenten voeren deze regeling uit. De kosten die zij maken voor deze regeling (zowel de kosten voor de Tozo uitkering als de uitvoeringskosten) worden volledig gecompenseerd door het Rijk. De uitvoering van de Tozo verloopt daarmee budgettair neutraal, begrotingswijziging bij 1e burap 2021 voor € 335.000 (budgettair neutraal!).
5.6	Gemeenschaps-accommodaties	€ 22.500	Vanwege de coronamaatregelen hebben de gemeenschapsaccommodaties hun deuren moeten sluiten, wat een effect heeft op de exploitatie van de gemeenschapsaccommodaties. Verwacht wordt dat in 2021 ook een bedrag t.b.v. de compensatie aan gemeenschapsaccommodaties noodzakelijk zal zijn. De hoogte van dit bedrag zal afhankelijk zijn van de duur van de coronamaatregelen. Een eerste inschatting/kostenraming is dat er €750 per maand gedurende 6 maanden voor 5 gemeenschapsaccommodaties noodzakelijk is.
5.7	Reïntegratie	€ 23.705	Vanuit het 3e coronasteunpakket is voor 2021 in totaal € 23.705 beschikbaar gesteld t.b.v. re-integratie. Doordat vanwege de coronacrisis inwoners hun baan zijn verloren en op termijn mogelijk in de bijstand terecht komen, is het van belang om in het re-integratieplan 2021 al extra middelen te reserveren voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden. Tevens zullen deze middelen benodigd zijn voor de zzp'ers die gebruik maken van de Tozo en vanwege de coronacrisis genoodzaakt zijn zich te heroriënteren.
5.8	Stijging schuldhulpverlening en minimabeleid	€ 16.531	Vanuit het 3e coronasteunpakket is voor 2021 in totaal € 16.531 beschikbaar gesteld t.b.v. het gemeentelijk schuldenbeleid en de bijzondere bijstand. De verwachting is dat vanwege de coronapandemie meer inwoners geconfronteerd zullen worden met armoede en schulden en daarom een beroep zullen doen op schuldhulpverlening dan wel bijzondere bijstand. Voorgesteld wordt daarom om voor 2021 deze middelen uit het coronasteunpakket te oormerken voor dit doeleinde.

	Risico	Mogelijk financieel effect	Toelichting
		2021	
6.1	Hogere kwijtschelding gemeentelijke belastingen	€ 10.000	Meer personen vallen naar verwachting terug naar bijstandsniveau na afbouw van de steunmaatregelen. In 2021 wordt ingeschat dat € 10.000 moet worden kwijtgescholden.
6.2	Oninbaar verklaringen	€ 150.000	Totale geraamde opbrengsten hondenbelasting, rioolheffingen, reinigingsheffingen en OZB 2020 is € 5.100.000. Aanname oninbaar door faillissementen, verenigingen en culturele instellingen in financiële problemen, etc.: 3% derving. Manifesteert zich vooral in 2021. Voor 2021 wordt op basis van bovenstaande berekening een bedrag van € 150.000 aan oninbaarverklaringen verwacht. De banken zijn begin 2021 gestopt met soepele kredietverlening.